

T.C
DEVLET BAKANİ VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/15847
SÜRELİDİR
15 F 2010

Sayı : B.02.0.001/ 676
Konu: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 05.10.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/15847-25590/52937 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sn. Yılmaz ATEŞ'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/15847 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek-1 adet soru önergesi cevabı

DAĞITIM:

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne

Soru Önergesine Cevaplar

CEVAP - 6:

Ülkemizde Bütçe tertipleri içinde deprem başlığı ile yapılan bir kaynak tahsisi bulunmamaktadır. Bu nedenle 2002 - 2010 yılları arasında olası depremlere yönelik bir kaynak envanteri yoktur. Bununla birlikte 1999 depremlerinden sonra 26.11.1999 tarihinde çıkarılan 4481 sayılı yasa ve sonrasında çıkarılan çeşitli yasalarla konulan ek vergiler konusunda yapılan bir çalışmada; 1999-2006 arasında toplanan kaynakların toplamı 2008 yılı fiyatlarıyla 119.953.515 TL olarak bulunmuştur. Bunlardan 2004 yılına kadar toplanan yaklaşık 20 Milyar TL nin 9.2 milyarı deprem sonrası iyileştirme çalışmaları için kullanılmıştır. Bu miktarın %3,5'i müdahale , %0,5'i hazırlık, %22,2'si Risk Azaltma, %73,8'i ise yeniden inşa faaliyetlerine tahsisi edilmiştir. 2004 Yılından itibaren bu kapsamda toplanan ek vergiler genel bütçe içinde değerlendirilmektedir. Yatırımlar için harcanan 9.2 milyar TL'nin; %30.7 si konut sektörüne, %29.8'u eğitim sektörüne, %17,8'i içme suyu-kanalizasyon, %9, 6'sı sağlık %12,1'i diğer sektörlerdeki deprem sonrası iyileştirme harcamalarına tahsis edilmiştir.

Yatırımın illere göre dağılımı incelendiğinde %25,4' ü Kocaeli, %25,1'i Sakarya, %18,2'si Düzce, %11,3'ü Yalova, %9,9'u Bolu, %),% i İstanbul ve %0,6'sı diğer illerde kullanılmıştır. Ayrıca, 1999 Marmara Depremi sonrasında, geçici ve kalıcı konut, kamulaştırma, alt yapı, EYY, orta hasar ödemeleri gibi iyileştirmeler için 2002 - 2010 yılları arasında 384.904 milyon TL harcanmıştır.

CEVAP - 7:

Ülkemizdeki mevcut yapı stokunun önemli bir bölümünün depreme dayanıklı olmadığını son depremler açıkça göstermiştir. Ancak, yapılarımızın ne kadarının dayanıksız olduğu, ne kadarının da öncelikli olarak yüksek deprem riski taşıdığı tam olarak bilinmemektedir. Bunun için de öncelikli olarak yapı envanterinin çıkarılması ve riskli yapıların belirlenmesi gerekmektedir. Bu amaçla ilk adım olarak, 1998 tarihli Deprem Yönetmeliği "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik" revize edilmiş "Mevcut Binaların Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi" bölümü eklenerek 6 Mart 2007 tarihinde "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik, yeni yapılacak binaların depreme dayanıklı tasarımının yanı sıra mevcut binaların değerlendirilmesi ve güçlendirilmesi ile ilgili hesap esaslarını içermektedir. Böylelikle, yapıların deprem dayanımlarını belirleme çalışmalarına bir standart getirilmiş ve mühendislere yol gösterici bir doküman mevzuatlara girmiş olmaktadır. Ancak, mevcut bina stokunun çok olması nedeni ile, binaların tümünün Deprem Yönetmeliği'nde yer alan kurallara göre deprem güvenliklerinin belirlenmesi, maliyet ve zaman açısından kısa sürede tamamlanması mümkün değildir. Bu sorunu aşmak içinde, deprem riski yüksek binaları yönetmelik hükümleri dikkate alınarak daha az zaman ve emek harcayarak belirleyebilecek teknik bir hızlı değerlendirme formu için Başkanlığımız çalışmalarını tamamlamak üzere olup bu form 2011 yılında tüm Türkiye' de uygulanmaya başlanacaktır. Buna benzer uygulamalar dünyada da yapılmıştır. Ülkemizde de Denizli, Eskişehir, Bursa, Hatay, Zeytinburnu, Bakırköy, Fatih, Küçükçekmece gibi belediyelerde hızlı değerlendirme yöntemleri ile riskli binaların belirlenmesi çalışmaları yapılmış, deprem riski yüksek öncelikli binalar belirlenmiştir. Belirlenen riski yüksek binaların konumları, sayısı, dağılımı, sosyo-ekonomik

durumları dikkate alınarak güçlendirme ve/veya kentsel dönüşüm uygulanarak can ve mal kayıpları önlenmesi planlanmaktadır. Başkanlıkça yürütülen çalışma ile ülke genelinde standart bir hızlı değerlendirme formu geliştirmiş olunacak ve bu form yerel yönetimler tarafından ülke genelinde tüm bina stokunda uygulanarak riskli binalar belirlenebilecektir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na da, ülke genelindeki mevcut konut yapı envanteri hakkında çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, ülke genelindeki tüm kamu binalarının toplam inşaat alanları (m²) belirlenmiş olup güçlendirme fizibilite çalışmaları yapılmıştır. Güçlendirilmesi yapılacak kamu binaları için gerekli olan maliyetler çıkarılmış ve güçlendirme işlemlerine başlanmıştır.

CEVAP - 8:

Kıyı Yapıları, Demiryolları, Hava Meydanları, İnşaatları Deprem Teknik Yönetmeliği 18.08.2007 tarih ve 26617 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir . Bu alanda ilk yönetmeliğimiz olan bu yönetmelik sonrasında bu güne kadar yapılmış uygulamalar gözden geçirilmektedir. Yine Cumhuriyet tarihinde ilk kez "Karayolu Yol Boyu Mühendislik Yapıları İçin Afet Yönetmeliği" hazırlanmış ve 07.12.2006 tarih ve 26369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 1999 yılında meydana gelen depremler sonrasında bazı köprü ve viyadüklerde meydana gelen küçük ve orta ölçekteki hasarlar onarıldıktan sonra diğer mevcut yapıların güçlendirilmesi projelendirilmiş ve toplam 326 adet yapının güçlendirilme projeleri hazırlanarak bunlardan 123 adedi ile ilgili işler tamamlanmıştır. Bunun yanı sıra Gümüşova Gerde Oto Yolu Bolu dağı Geçiş viyadükleri ve Bolu Tünelinde onarım ve sismik takviye işlemleri tamamlanmıştır. Haberleşme sistemimizin aksamaması için, olağanüstü hal ve acil durumlarda ilgili kuruluşların koordinasyonunu sağlamak üzere, VHF ve UHF bantlarından birer adet role ve sismik kanalı, ayrıca 5809 KHK' nin 5. Maddesi ve Başbakanlık Genelgesi gereği, Ulaştırma Bakanlığına "Kamu Güvenliği ve Acil Haberleşme Sisteminde " kullanılmak üzere 380-385/390-395 MHz frekans bantları tahsis edilmiştir. Kurtarma ve Acil yardımlar çalışması illerde Vali veya vali Yardımcısının Başkanlığında çalışan "İl Afet ve Yardım Komitesi " altında oluşturulan 9 hizmet grubu tarafından yürütülmektedir. Büyükşehir Belediyelerine ve İl Özel İdarelerine afet (depreme) hazırlık yapma kapsamında planlama yapma görevleri verilmiştir. 5902 sayılı Yasa ile kurulmuş buluna Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Ülke çapında bu tür hazırlık çalışmalarını yapılmasını koordine eden bir kuruluş olarak görev yapmaktadır. İl Afet ve yardım Komitesi altında çalışan Çalışma Gruplarının hazırladıkları planlar yıllık olarak yenilenmekte ayrıca ilgili personelin eğitimi yapılan tatbikatlarla sağlanmaktadır. İllerde görev yapmakta olan Sivil Savunma Birlikleri ile Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulmuş olan UMKE (Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi) elemanlar ülke içinde olduğu gibi ülke dışında da meydana gelecek büyük afetlere müdahil olabilmektedirler. Bu alanda son yıllarda önemli bir gelişme de Sivil Toplum Kuruluşlarını afet sonrasında yapılacak birçok çalışmada kamu ile birlikte çalışma yapmalarıdır.